

DICK VAN WOERDEN (VNG):

Afvalwaterakkoord biedt kansen voor waterschappen en gemeenten

Waterschappen spelen doorgaans noodgedwongen een afwachterende rol wanneer in hun regio plannen worden gemaakt op het gebied van ruimtelijke ordening. Omdat zij pas in een laat stadium aan tafel mogen schuiven, is het maar zien hoeveel afvalwater de plannenmakerij oplevert. En dat is iets wat hoognodig moet veranderen, vindt Dick van Woerden, lid van de VNG-Unie werkgroep die zich bezighoudt met afvalwaterplannen. Een afvalwaterakkoord kan in dit geval kansen bieden voor waterschappen én gemeenten.

Van Woerden, in het dagelijks leven werkzaam bij de afdeling Waterhuishouding van Gemeentewerken Rotterdam, maakte deze mening kenbaar tijdens de 36e bijeenkomst van de Contactgroep Stedelijk Waterbeheer op 24 april j.l. in Leerdam. "Waterschappen en gemeenten opereren los van elkaar en weten daardoor onvoldoende van elkaars activiteiten", licht Van Woerden na afloop van de bijeenkomst zijn relaas toe. "Terwijl het een duidelijke meerwaarde heeft als je als organisaties samenwerkt, bijvoorbeeld op het gebied van efficiency en investeringen. Overigens is het eigenlijk niets nieuws", zegt Van Woerden. "De voor-

delen van samenwerken vind je in elke waterparagraaf terug. Maar tot nu toe is er gewoon nog haast niets gebeurd op dit gebied".

Afvalwaterakkoord

De eerste stap op weg naar een betere samenwerking tussen gemeenten en waterschappen is het opstellen van een afvalwaterakkoord, vindt Van Woerden. "In de werkgroep zijn we aan het bekijken welke meerwaarde aan een dergelijk akkoord kan worden ontleend. In het afvalwaterakkoord kunnen bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt over het heffen van de riool- en zuiveringsrechten. Is het in de toekomst wellicht mogelijk om één heffing te versturen? Dat is duidelijker voor de klanten en het scheelt in de kosten wanneer je één envelop de deur uitdoet in plaats van twee.

De doelen die Van Woerden noemt met betrekking tot een afvalwaterakkoord lopen uiteen van het duurzaam omgaan met afvalwater tot het opstellen van een gezamenlijke strategie door waterschappen en gemeenten. "Met het duurzaam omgaan met afvalwater bedoelen we: alleen inzamelen wat daadwerkelijk gezuiverd moet worden. Door alleen het zwarte water te zuiveren en het regenwater af te koppelen, kun je het rendement van de zuivering verhogen".

"Het komen tot een gezamenlijke strategie is ook een belangrijk doel. In de verschillende plannenstadia rondom ruimtelijke ordening, zitten de waterschappen niet aan tafel. Het is voor hen altijd maar afwachten

hoeveel afvalwater nieuwe plannen zullen opleveren. Wanneer waterschappen eerder kunnen meepraten, kunnen ze in hun eigen bedrijfsvoering ook eerder rekening houden met de plannen én kunnen ze nuttig advies geven. Bovendien kunnen gemeenten en waterschappen door met een gezamenlijk plan te komen meer draagvlak creëren en tevens gezamenlijk aanbesteden, hetgeen weer scheelt in de kosten".

Langetermijnvisie

Van Woerden ziet nog meer voordelen die samenwerking met zich meebrengt: baten en lasten die eerlijker verdeeld kunnen worden tussen gemeenten en waterschappen, het gezamenlijk in ere herstellen van de flora en fauna in een gebied en vergunningaanvragen die soepeler verlopen. Een afvalwaterakkoord per zuiveringsregio klinkt Van Woerden als toekomstmuziek in de oren. "Je zou hiertoe bijvoorbeeld de zuiveringsregio's kunnen beperken, om er na verloop van tijd een benchmark op los te laten. Vervolgens vergelijk je de regio's en kun je eenvoudig de verschillen helder en inzichtelijk maken. Dat zou een stap voorwaarts kunnen zijn. Uiteindelijk kan dit zelfs leiden tot een meer continue langetermijnvisie".

Doorbreken planverplichting

De samenwerking die de werkgroep voorstaat, lijkt in delen enigszins op de aanbeveling uit de Rijksnotitie Waterketen die vorig jaar augustus verscheen. Een notitie waartegen de VNG destijds fel van leer trok. "De kritiek betrof het verplichte karakter van het afvalwaterplan dat in deze notitie aanbevolen wordt", aldus Van Woerden. "Onze huidige beleving is: maak er geen verplichting van. Wij zien een afvalwaterakkoord liever als een soort eerste proeve van bekwaamheid. We hebben niets aan weer een nieuwe planverplichting. Als je af wil van het geknip in de waterketen, dan moet je al die verschillende planverplichtingen zien te doorbreken. Daarom spreken wij ook liever van een akkoord dan van een plan".

Van Woerden is niet bang dat zonder een verplichting eraan te verbinden, het opstellen van een afvalwaterakkoord te vrijblijvend is. "Je ziet altijd dat dit soort ideeën wat tijd nodig heeft om te rijpen. Maar zodra alle partijen inzien wat een akkoord ze oplevert, komt het hele proces in een stroomversnelling".

Een verslag van de gehele CSW-bijeenkomst verschijnt binnenkort in de rubriek mededelingen.

Foto: ZHEW.

